

ROMÂNA DE NOTA 10

Elena Grigoraș

(coordonator)

50 de variante rezolvate și explicate pentru
Bacalaureat, proba scrisă

DE NOTA 10

Precizări privind rezolvarea subiectelor	5
Model examen bacalaureat 2018	11
Periodizarea literaturii române	24
Prezentarea sintetică a curentelor literare	27
Elemente specifice genurilor literare	37
Valorile expresive ale verbelor	49
Valorile expresive ale semnelor de punctuație și de ortografie	51

MODELE PROPUSE

<i>Modelul 1</i> SII Verbele la imperfect; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text romantic (<i>Luceafărul</i> , Mihai Eminescu)	54
<i>Modelul 2</i> SII Text liric – mijloacele artistice; SIII Tema și viziune despre lume într-un basm cult (<i>Povestea lui Harap-Alb</i> , Ion Creangă).....	58
<i>Modelul 3</i> SII Trăsături ale simbolismului; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman realist (<i>Baltagul</i> , Mihail Sadoveanu)	61
<i>Modelul 4</i> SII Genul dramatic; SIII Trăsături ale modernismului într-un text studiat (Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu)	64
<i>Modelul 5</i> SII Descrierea de tip portret; Particularități de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic de Marin Sorescu (<i>Iona</i>)	67
<i>Modelul 6</i> SII Trăsături ale modernismului; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un basm cult (<i>Povestea lui Harap-Alb</i> , Ion Creangă)	70
<i>Modelul 7</i> SII Trăsături ale neomodernismului; SIII Relația dintre două personaje dintr-un text narrativ de Ion Creangă (<i>Povestea lui Harap-Alb</i>)	73
<i>Modelul 8</i> SII Valorile expresive ale verbelor; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic de Ion Barbu (<i>Riga Crypto și lapona Enigel</i>)	76
<i>Modelul 9</i> SII Genul liric; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman de analiză psihologică de Camil Petrescu (<i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i>)	79
<i>Modelul 10</i> SII Trăsături ale realismului; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic modern (<i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i> , Lucian Blaga)	83
<i>Modelul 11</i> SII Verbele la imperfect; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic simbolist (<i>Plumb</i> , George Bacovia)	86
<i>Modelul 12</i> SII Trăsături ale tradiționalismului; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman realist balzacian (<i>Enigma Otiliei</i> , George Călinescu)	89

<i>Modelul 13 SII Verbele la conjunctiv; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text dramatic postbelic (<i>Iona</i>, Marin Sorescu)</i>	92
<i>Modelul 14 SII Particularități ale descrierii; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman realist de George Călinescu (<i>Enigma Otiliei</i>) ..</i>	95
<i>Modelul 15 SII Trăsături ale simbolismului; SIII Tema și viziunea despre lume într-o nuvelă (<i>Moara cu noroc</i>, Ioan Slavici)</i>	98
<i>Modelul 16 SII Conflictul interior; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic aparținând perioadei prelungiri ale clasicismului și romanticismului (<i>Rugăciune</i>, Octavian Goga)</i>	101
<i>Modelul 17 SII Trăsături ale romanticismului; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman interbelic (<i>Enigma Otiliei</i>, George Călinescu)</i>	103
<i>Modelul 18 SII Arta poetică; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă (<i>Moara cu noroc</i>, Ioan Slavici)</i>	106
<i>Modelul 19 SII Rolul notațiilor autorului; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic tradiționalist (<i>În grădina Ghetsemani</i>, Vasile Voiculescu)</i>	109
<i>Modelul 20 SII Trăsături ale modernismului; SIII Relația dintre două personaje dintr-un text narativ de Ioan Slavici (<i>Moara cu noroc</i>)</i>	112
<i>Modelul 21 SII Proza psihologică; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text poetic de Nichita Stănescu (<i>Leoaică Tânără, iubirea</i>)</i>	115
<i>Modelul 22 SII Text liric – mijloacele artistice; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman realist de Mihail Sadoveanu (<i>Baltagul</i>)</i>	117
<i>Modelul 23 SII Procedee artistice; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman de analiză psihologică (<i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i>, Camil Petrescu)</i>	120
<i>Modelul 24 SII Trăsături ale romanticismului; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman realist interbelic (<i>Ion</i>, Liviu Rebreanu)</i>	122
<i>Modelul 25 SII Modalități de caracterizare; SIII Ideologia <i>Daciei literare</i></i>	124
<i>Modelul 26 SII Interogațiile retorice; Ideologia modernistă promovată de Eugen Lovinescu</i>	126
<i>Modelul 27 SII Rolul indicațiilor scenice; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman postbelic (<i>Moromeții</i>, Marin Preda)</i>	128
<i>Modelul 28 SII Trăsături ale modernismului; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman interbelic de Liviu Rebreanu (<i>Ion</i>)</i>	131
<i>Modelul 29 SII Moduri de expunere; SIII Tema și viziunea despre lume într-un text dramatic (<i>O scrisoare pierdută</i>, Ion Luca Caragiale)</i>	134
<i>Modelul 30 SII Rolul interogațiilor; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman scris între anii 1960-1980 (<i>Cel mai iubit dintre pământeni</i>, Marin Preda)</i>	136
<i>Modelul 31 SII Trăsături ale realismului; SIII Tema și viziunea despre lume într-o dramă (<i>Jocul iezelor</i>, Camil Petrescu)</i>	138

<i>Modelul 32 SII Genul liric; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman realist Respect pentru Liviu Rebreanu (Ion)</i>	141
<i>Modelul 33 SII Proza modernă; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-o comedie de Ion Luca Caragiale (O scrisoare pierdută)</i>	144
<i>Modelul 34 SII Descrierea literară; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-o dramă (Jocul ielilor, Camil Petrescu)</i>	146
<i>Modelul 35 SII Genul dramatic; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman al experienței (Maitreyi, Mircea Eliade)</i>	148
<i>Modelul 36 SII Trăsături ale simbolismului; SIII Relația dintre două personaje dintr-un text dramatic de Ion Luca Caragiale (O scrisoare pierdută)</i>	150
<i>Modelul 37 SII Rolul alternanței timpurilor verbale; SIII Tema și viziunea despre lume într-o artă poetică (Testament, Tudor Arghezi)</i>	153
<i>Modelul 38 SII Trăsături ale modernismului; SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman al experienței (Maitreyi, Mircea Eliade) ..</i>	156
<i>Modelul 39 SII Genul dramatic; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman al experienței (Maitreyi, Mircea Eliade)</i>	159
<i>Modelul 40 SII Genul epic; SIII Junimea. Titu Maiorescu</i>	162
<i>Modelul 41 SII Rolul indicațiilor scenice; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman postbelic (Moromeții, Marin Preda)</i>	164
<i>Modelul 42 SII Semnificația titlului; SIII Relația dintre două personaje dintr-o dramă (Jocul ielilor, Camil Petrescu)</i>	167
<i>Modelul 43 SII Trăsături ale comediei; SIII Relația dintre două personaje dintr-un roman realist de Marin Preda (Moromeții)</i>	170
<i>Modelul 44 SII Text liric – mijloacele artistice; SIII Tema și viziunea despre lume într-un roman apărut după 1980 (Cel mai iubit dintre pământeni, Marin Preda)</i>	173
<i>Modelul 45 SII Rolul dialogului; SIII SIII Particularități de construcție a unui personaj dintr-un roman scris între 1960-1980 (Cel mai iubit dintre pământeni, Marin Preda)</i>	176
<i>Modelul 46 SII Proza realistă; SIII Trăsături ale romantismului într-un text poetic (Luceafărul, Mihai Eminescu)</i>	179
<i>Modelul 47 SII Text liric – mijloacele artistice; SIII Condiția femeii într-un roman (Enigma Otiliei, George Călinescu)</i>	181
<i>Modelul 48 SII Lirismul subiectiv; SIII Relația dintre incipit și final într-un text narativ (Moara cu noroc, Ioan Slavici; Ion, Liviu Rebreanu)</i>	184
<i>Modelul 49 SII Mesajul poetic; SIII Condiția țăranului într-un roman (Ion, Liviu Rebreanu)</i>	186
<i>Modelul 50 SII Elemente de expresivitate; SIII Condiția intelectualului într-un roman (Ultima noapte de dragoste, Înțâia noapte de război, Camil Petrescu) .</i>	188

REZOLVAREA MODELELOR PROPUSE

Rezolvarea modelului 1	190
Rezolvarea modelului 2	194
Rezolvarea modelului 3	198
Rezolvarea modelului 4	202
Rezolvarea modelului 5	209
Rezolvarea modelului 6	213
Rezolvarea modelului 7	217
Rezolvarea modelului 8	221
Rezolvarea modelului 9	225
Rezolvarea modelului 10	229
Rezolvarea modelului 11	233
Rezolvarea modelului 12	236
Rezolvarea modelului 13	241
Rezolvarea modelului 14	245
Rezolvarea modelului 15	249
Rezolvarea modelului 16	253
Rezolvarea modelului 17	257
Rezolvarea modelului 18	261
Rezolvarea modelului 19	264
Rezolvarea modelului 20	267
Rezolvarea modelului 21	271
Rezolvarea modelului 22	275
Rezolvarea modelului 23	279
Rezolvarea modelului 24	284
Rezolvarea modelului 25	288
Rezolvarea modelului 26	292
Rezolvarea modelului 27	300
Rezolvarea modelului 28	305
Rezolvarea modelului 29	309
Rezolvarea modelului 30	313
Rezolvarea modelului 31	318

Rezolvarea modelului 32	322
Rezolvarea modelului 33	326
Rezolvarea modelului 34	329
Rezolvarea modelului 35	333
Rezolvarea modelului 36	337
Rezolvarea modelului 37	341
Rezolvarea modelului 38	345
Rezolvarea modelului 39	350
Rezolvarea modelului 40	355
Rezolvarea modelului 41	359
Rezolvarea modelului 42	363
Rezolvarea modelului 43	368
Rezolvarea modelului 44	372
Rezolvarea modelului 45	377
Rezolvarea modelului 46	382
Rezolvarea modelului 47	385
Rezolvarea modelului 48	389
Rezolvarea modelului 49	394
Rezolvarea modelului 50	398

PRECIZĂRI PRIVIND REZOLVAREA SUBIECTELOR

SUBIECTUL I

Subiectul I este alcătuit din două părți: cele cinci întrebări care fac referire la conținutul textului la prima vedere și textul argumentativ, care trebuie conceput pornind de la textul suport.

Prima parte (A):

Ce vizează subiectul: înțelegerea unui text non-literar la prima vedere, care poate face parte din mai multe stiluri funcționale sau tipuri de texte (juridic-administrativ, științific, epistolar, publicistic, memorialistic)

Cum se rezolvă: citești cu atenție cerințele și textul pentru a putea răspunde la cele cinci întrebări. De asemenea, ai grijă la precizarea de pe subiect care spune că răspunsurile trebuie formulate în propoziții. Conform baremului, se punctează atât formularea în enunțuri, cât și corectitudinea exprimării, ortografia și punctuația (2 puncte din cele 6 acordate pentru fiecare răspuns).

A doua parte (B):

Ce vizează subiectul: redactarea unui text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, pe o temă dată, având ca punct de plecare textul suport.

Cum rezolvi: după ce ai citit cu atenție textul suport, trebuie să redactezi un text argumentativ pe tema dată. Pentru a putea rezolva cerința, trebuie să cunoști structura textului argumentativ:

Structura unui text argumentativ:

1) **Enunțarea problematicii și a ipotezei / opiniei:** se stabilește tema, problema care se discută, apoi se exprimă o opinie în legătură cu tema dată;

Formularea problematicii se realizează la modul general, presupune definirea domeniului la care se referă textului argumentativ. Indicat (dar nu este obligatoriu) ar fi să se folosească formulări de tipul: „este cunoscut faptul că...”, „se știe că...” etc.

Formularea opiniei însă presupune exprimarea unei păreri subiective și ar trebui formulată folosind următorii conectori sau verbe de opinie: *cred că, îmi place, în opinia mea, părerea mea este, consider că, din punctul meu de vedere etc.*

Formularea problematicii și a opiniei valorează 1 punct.

2) Argumentarea propriu-zisă: se dezvoltă problema prin două argumente;

Argumentele trebuie obligatoriu dezvoltate prin exemple. Măcar pentru unul dintre argumente trebuie folosite informațiile din text;

Dacă îți gândești textul cu un argument pro și unul contra, ideile la care acestea se referă ar trebui menționate încă de la început în opinie, pentru a evita contrazicerea ipotezei și pierderea punctajului pentru unul dintre cele două argumente;

Exemplele care susțin argumentele pot fi alese din domenii culturale (literatură, filosofie, religie, psihologie, alte arte etc.) sau din experiența personală;

Argumentele trebuie să fie formulate clar, fie în mod deductiv (se începe cu o afirmație generală, susținută apoi cu exemple adecvate), fie în mod inductiv (se pornește de la exemple, spre a generaliza ulterior);

Legătura dintre argumente și idei trebuie să se realizeze cu ajutorul unor conectori: *deoarece, fiindcă, probabil că, cu siguranță că, după cum știți, textul susține că, potrivit textului, pentru că, faptul se explică prin, de exemplu, la fel ca, având în vedere faptul că, spre deosebire de, în primul rând, în al doilea rând, ca să, încât, pe de o parte, pe de altă parte, un prim argument este etc.*

Conform baremului din modelul oficial, fiecare argument valorează 4 puncte, câte două puncte pentru enunțarea acestuia și 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a argumentului. De asemenea, se acordă 3 puncte pentru raportarea la text a oricărui argument și 1 punct pentru raportarea la experiența personală/ culturală. (total 8 puncte + 4 puncte = 12 puncte).

3) Precizarea concluziei: aceasta trebuie să exprime clar poziția celui care a construit ipoteza și să nu contrazică opinia sau argumentele aduse; În formularea concluziei se utilizează următorii conectori: *prin urmare, aşadar, în concluzie etc.*

Pentru formularea unei concluzii pertinente se acordă 1 punct.

Trebuie avute în vedere și punctele acordate pentru partea de redactare: 2 puncte pentru utilizarea corectă a conectorilor, 2 puncte pentru respectarea normelor limbii literare, 1 punct pentru respectarea normelor de ortografie și punctuație și 1 punct pentru așezarea în pagină, lizibilitatea. Pentru a se acorda acest punctaj pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Ce vizează subiectul: înțelegerea și comentarea semnificației unui text literar la prima vedere, punând în evidență și cunoașterea unor concepte teoretice legate de mai multe aspecte:

- Curențele literare
- Genurile literare
- Trăsături ale speciilor literare studiate
- Concepte teoretice, cum ar fi: *arta poetică, proza modernă, mijloacele artistice, indicațiile scenice, semnificația verbelor* etc.

Cum rezolfi: în minimum 50 de cuvinte, trebuie să prezintă semnificația textului respectiv și să exemplifică, pe baza fragmentului dat, concepții teoretice cerute de cerință. În partea de teorie a acestei cărți, sunt prezentate trăsăturile curențelor literare, dar și concepții teoretice necesare pentru rezolvarea cerinței. Acest subiect presupune nu doar cunoașterea acestor noțiuni, ci și exersarea competenței de înțelegere a textului literar. Din acest motiv, sfatul nostru ar fi să fie rezolvate individual și abia după aceea consultată rezolvările propuse.

Și pentru acest subiect punctajul se împarte între conținut și redactare, se acordă 6 puncte pentru rezolvarea cerinței și 4 puncte pentru redactare (utilizarea limbii literare – 1 punct, logica înlățuirii ideilor – 1 punct, ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

Ce vizează subiectul: redactarea unui eseu structurat, de minimum 400 de cuvinte, pornind de la o operă studiată.

Formularea subiectelor pentru acest eseу este foarte variată (*tema și vizuirea despre lume, apartenența la un curent literar – pentru textele lirice, particularitățile unei specii literare, particularități de construcție a unui personaj, relația dintre două personaje, relația dintre incipit și final, condiția femeii, condiția țăranului etc.*), motiv pentru care trebuie avute în vedere mai multe aspecte ale operelor studiate.

Cum rezolfi:

Trebuie să ai în vedere următoarele repere:

- să menționezi și să argumentezi două trăsături ale curentului literar (pentru poezii, pentru romanele realiste) sau două trăsături ale speciei literare (pentru textele narrative/ dramatice: basmul cult, nuvela, tipurile de roman, comedia, drama, teatrul modern); trăsăturile trebuie discutate cu exemple din text pentru a primi cele 6 puncte (simpla menționare a trăsăturilor valorează doar 2 puncte din cele 6);
- să prezinti tema textului prin referire la două idei/ secvențe poetice (pentru poezie), două secvențe narrative/ dramatice (pentru proză și teatru); ideile/ comentarea secvențelor trebuie să fie dezvoltate și să se observe foarte clar relevanța acestora pentru tema textului ales;
- ilustrarea a două sau patru elemente de compoziție și limbaj, cum ar fi: *tema, acțiunea, particularități ale compoziției (structura textului), perspectivă narrativă/ indicații scenice, tehnici narrative, secvențe narrative/ dramatice, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare, incipit, final, conflicte – pentru textul narrativ/ dramatic; titlu, imaginar poetic, tema, incipit, relații de simetrie și de opozitie, elemente de recurență, simbol central, figuri de stil, elemente de prozodie, particularități ale compoziției – pentru textul liric;* trebuie să fie comentate și să se observe relevanța acestora pentru tema și viziunea despre lume a textului.

2) Eseul despre particularitățile de construcție a unui personaj într-un text narrativ/ dramatic

Trebuie să ai în vedere următoarele repere:

- ilustrarea a două sau patru elemente de compoziție și limbaj, cum ar fi: *tema, acțiunea, particularități ale compoziției (structura textului), perspectivă narrativă/ indicații scenice, tehnici narrative, secvențe narrative/ dramatice, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare, incipit, final, conflicte;* trebuie să fie comentate și să se observe relevanța acestora pentru construcția personajului (de exemplu, conflictul care pune în evidență rolul personajului în text sau tema, care se conturează prin legătura cu personajul ales);
- prezentarea statutului social (relația lui cu mediul în care trăiește, informații despre familie, meserie, statut social), psihologic (evoluția personajului pe parcursul textului, dacă este cazul), moral (principalele trăsături ale personajului, fără să fie necesară însă argumentarea acestora)

al personajului ales; de asemenea, este necesară menționarea modalităților de caracterizare a personajului (eventual exemplificare a una sau două dintre aceste modalități);

- prezentarea principalei trăsături a personajului prin povestirea și comentarea a două secvențe din text; trebuie alese secvențe relevante care să ilustreze trăsătura aleasă și să pună în evidență rolul/ semnificația personajului în opera respectivă.

3) *Eseul despre relația dintre două personaje într-un text narativ/ dramatic*

Trebuie să ai în vedere următoarele repere:

- ilustrarea a două sau patru elemente de compoziție și limbaj, cum ar fi: *tema, acțiunea, particularități ale compoziției (structura textului), perspectivă narrativă/ indicații scenice, tehnici narrative, secvențe narrative/ dramatice, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare, incipit, final, conflicte*; trebuie să fie comentate și să se observe relevanța acestora pentru relația dintre cele două personaje;
- prezentarea statutului social a ambelor personaje, punând în evidență de fapt situația inițială a relației (relația cu mediul în care trăiesc, informații despre familie, meserie, statut social), psihologic (evoluția personajelor pe parcursul textului, dacă este cazul), moral (principalele trăsături ale personajelor, fără să fie necesară însă argumentarea acestora);
- prezentarea principalelor trăsături ale personajelor prin povestirea și comentarea a două secvențe din text; trebuie alese secvențe relevante care să ilustreze trăsăturile aleasă și să pună în evidență relația acestora; SAU prezentarea evoluției relației dintre cele două personaje prin povestirea și comentarea a două secvențe din text (o secvență care să pună în valoare conflictul/ relația dintre cele două personaje și secvența prin care conflictul/ relația se sfârșește).

4) *Eseul despre relația dintre incipit și final într-un text narativ*

Trebuie să ai în vedere următoarele repere:

- ilustrarea a două sau patru elemente de compoziție și limbaj, cum ar fi: *tema, acțiunea, particularități ale compoziției (structura textului), perspectivă narrativă, tehnici narrative, secvențe narrative, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare, conflicte*; trebuie să fie comentate și să se observe relevanța acestora pentru tematica textului;
- prezentarea semnificației incipitului (secvența care alcătuiește incipitul și importanța acesteia pentru construcția textului narativ; prezentarea elementelor temporale și spațiale etc.)

5) *Eseul despre condiția femeii/ țăranului/ intelectualului într-o operă studiată*

Trebuie să ai în vedere următoarele repere:

- să menționezi și să argumentezi două trăsături ale speciei literare (pentru textele narrative/ dramatice: basmul cult, nuvela, tipurile de roman, comedia, drama, teatrul modern); trăsăturile trebuie discutate cu exemple din text pentru a primi cele 6 puncte (simpla menționare a trăsăturilor valorează doar 2 puncte din cele 6);
- ilustrarea a două sau patru elemente de compozиție și limbaj, cum ar fi: *tema, acțiunea, particularități ale compoziției (structura textului), perspectivă narativă/ indicații scenice, tehnici narrative, secvențe narrative/ dramatice, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare, incipit, final, conflicte*; trebuie să fie comentate și să se observe relevanța acestora pentru condiția personajului (de exemplu, conflictul care pune în evidență rolul personajului în text sau tema, care se conturează prin legătura cu personajul ales);
- prezentarea condiției femeii/ țăranului/ intelectualului prin insistarea pe legătura dintre personajul ales și mediul în care trăiește; înțelegerea contextului social în care are loc acțiunea din opera respectivă este foarte importantă pentru un astfel de subiect (de exemplu, atitudinea lui Ion față de pământ este justificată de mediul social în care acesta trăiește).

Punctajul acordat pentru conținut este de 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare reper/ cerință), dar pentru a primi punctajul maxim ideile trebuie dezvoltate și argumentate prin discutarea secvențelor din operele literare.

Dacă eseul are minimum de 400 de cuvinte, vei primi și punctajul pentru redactare, care valorează 12 puncte (existența părților componente, introducere, cuprins, încheiere – 1 punct, logica înlățuirii ideilor – 1 punct, abilități de analiză și argumentare – 3 puncte, utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografia – 2 puncte, punctuația – 2 puncte, așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct). Trebuie avută în vedere formularea unei concluzii a eseului, chiar dacă cerința nu mai presupune exprimarea unei opinii în legătură cu tema dată. Cele 3 puncte pentru abilitățile de analiză și argumentare nu pot fi acordate dacă ideile nu sunt susținute cu exemple din textele studiate.

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Sâmbătă, 9 ianuarie 1937

Prima mea zi de schi. N-aș fi crezut că va merge așa de ușor. Aveam un fel de vanitate copilăroasă de a mă simți instalat pe schiuri – în perfecta mea ținută reglementară, pe care mi-am improvizat-o în ziua plecării de la București, dar nu credeam că voi reuși vreodată să fac vreo ispravă cu echipamentul meu, puțin cinematografic.

Alătăieri, la Predeal, unde ne oprisem câteva minute la vila M., ceream explicații și sfaturi cu oarecare sfială (erau atâția schieuri vechi acolo!) și când cineva m-a întrebat, pentru a ști dacă voi învăța sau nu: „Ești fricos” – am răspuns fără ocol și cu mare sinceritate: „Cred că da”. „Atunci n-ai să înveți niciodată”, mi-a răspuns tipul, tranșând discuția.

Și totuși am să învăț. Din primul moment și dându-mi drumul oarecum la nimereală, convins că voi cădea după primii metri, am străbătut vijelios (da, îmi place să spun „vijelios”) panta de la Stâna Regală și, ce e mai comic, fără să cad. Pe urmă am făcut o sumă de alte isprăvi care mă uluiau. N-am coborât la întoarcere o bună parte din drum pe schiuri – e drept, căzând destul de des – dar, la urma urmelor, cu destulă îndemânare pentru prima zi.

W., care îmi era profesoară, mi-a spus: „Bravo, ai talent” și nu mi-a fost rușine să primesc cu măgulire această notă bună, conferită cu obiectivitate [...].

Ce dimineață fericită! Viața mai are unele lucruri să-mi spună.

1 februarie [1937]

Nu știu dacă meritam această dimineață de schi. Fapt e că mi-am acordat-o, și acum nu simt niciun fel de remușcare.

Am fost la Opler. Terenul e mult mai mic și panta mai ușoară decât la Stâna. N-am mai avut impresia amețitoare a începutului. Totul mi s-a părut mai puțin fantastic decât atunci.

Încep să fiu mai puțin intimidat de uniforma mea, de schiurile mele. Încep să mă familiarizez cu întreg acest aparat, care altădată mi se părea inaccesibil.

cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlărgirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte

În plină cursă, îmi controlez mișcările și încep să le corectez. Nu mai am în niciun caz acea senzație vertiginoasă de zbor fără direcție. Devin mai stăpân pe frâna și probabil mai prudent.

(Mihail Sebastian, *Jurnal 1935-1944*)

A. Scrie pe foia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul secvenței *transând discuția*. **6 puncte**
2. Menționează în ce zi a săptămânii s-a oprit autorul la Predeal. **6 puncte**
3. Precizează momentul zilei în care autorul începe orele de schi, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care, în februarie, în timp ce schiază, autorul nu mai are acea *senzație vertiginoasă de zbor fără direcție*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a autorului, care se desprinde din al treilea paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă a învăța un sport este dificil sau nu, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal 1935 – 1944* de Mihail Sebastian, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum de 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în următorul fragment:

Respect pentru oameni și cărți

Interiorul unei case de țară, cu un oarecare confort modern. [...] E iarnă. Lia privește la fereastră. E obosită și tristă, părul i-a albit pe la tâmpale. George, așezat la masă, se străduiește să bea, fără chef, dintr-o cană cu ceai. E slab și abătut.

GEORGE: Nu pot să mănânc. Gustul acesta mi se pare din ce în ce mai searbăd.

LIA (*privind pe fereastră*): Ce iarnă! Nămeșii s-au urcat până la fereastră.

GEORGE: Azi-noapte au murit două vrăbii la fereastra noastră.

LIA (*nu se ascultă umul pe celălalt*): Mă uit de o oră pe fereastră și nu văd absolut nicio ființă trecând pe drum. Tot satul e mort. (*Banală*) O iarnă liniștită (*Se apropie de el.*) Cum te simți?

GEORGE (*cu o privire înfrântă*): Nu simt nimic. (*Tace.*)

(Ion Băieșu, *Iertarea*)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlățuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinti relația dintre cele două personaje într-un text narativ studiat, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin referire la două episoade/ secvențe relevante;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțele comunicării narrative, perspectiva narrativă, registre stilistice, limbaj etc.)

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 18 puncte (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi 12 puncte (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlățuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

REZOLVAREA MODELULUI

Subiectul I

A. Comunicația prezentă din text:

1. Sensul expresiei „*transând discuția*” se referă la faptul că interlocutorul încheie brusc conversația, fără a-i permite dreptul la replică autorului.
2. Autorul s-a oprit la Predeal într-o zi de joi, menționând că a făcut acest lucru „*alaltăieri*”, dar a notat în jurnal sămbătă, 9 ianuarie 1937.
3. Autorul își începe orele de schi dimineața, menționând impresiile acestei zile prin exclamația „*Ce dimineată fericită!*”.
4. Mihail Sebastian nu mai are „*acea senzație vertiginoasă de zbor fără direcție*” deoarece începe să învețe să schieze, să-și controleze și corecteze mișcările, să devină „*mai stăpân pe frână*” și mai prudent.
5. Din al treilea paragraf al textului reiese ambiția autorului de a învăța să schieze, în ciuda descurajărilor. Afirmația „*Și totuși am să învăț*” arată încrederea în propriile forțe, nu dă înapoi și chiar consideră că a avut destulă îndemânare pentru o primă zi de schi.

B.

Practicarea unui sport este foarte importantă pentru sănătatea și tonusul unei persoane. Acest lucru nu este valabil doar pentru sportivii de performanță, mai ales că în ziua de azi există posibilitatea de a face diferite activități fizice în funcție de necesități și vîrstă. Cei care fac în mod constant mișcare sunt mult mai sănătoși, protejându-și organismul de diferite afecțiuni, cum ar fi obezitatea și bolile cardio-vasculare. Însă, în unele cazuri poate interveni dificultatea de a reuși să învețe aşa cum trebuie practicarea anumitor activități fizice.

În opinia mea, a învăța un sport poate fi dificil în cazul în care este vorba de performanță. Dar, în situația în care sportul este realizat doar pentru relaxare și presiunea exterioară nu există, obstacolele nu sunt imposibil de trecut.

Pe de o parte, sportul de performanță presupune foarte multă muncă. Un sportiv trebuie să facă față orelor de efort fizic, dar și de pregătire mentală. Dar, pasiunea pentru acel sport îl poate ajuta să depășească eventualele dificultăți. Un exemplu în acest sens ar fi Simona Halep, sportiva care, prin multă muncă, a